

STATUTEN

van de

Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid

**Vastgesteld door het bestuur van de Stichting Bedrijfstakpensioenfonds
voor de Bouwnijverheid:**

Ingangsdatum:

- 1 januari 1995

Nadien gewijzigd bij bestuursbesluit van:

- 24 mei 2006
- 13 juni 2006
- 16 juni 2006
- 21 augustus 2008
- 31 maart 2011
- 20 december 2012
- 12 december 2013
- 27 maart 2014
- 18 december 2014
- 29 september 2016
- 14 december 2017

Naam, Zetel en Duur

Artikel 1

1. De stichting draagt de naam: Stichting Bedrijfstakpensioenfonds voor de Bouwnijverheid.
2. Zij wordt bij afkorting ook genaamd: bpfBOUW.
3. De stichting is gevestigd te Amsterdam.

Definities

Artikel 2

In deze statuten en in de bij deze statuten behorende reglementen wordt verstaan onder:

- a. het fonds: de in artikel 1 genoemde stichting;
- b. statuten: de statuten van het fonds;
- c. reglementen: de reglementen van het fonds;
- d. het bestuur: het bestuur bedoeld in artikel 6 van de statuten;
- e. accountant: de accountant bedoeld in artikel 15 van de statuten;
- f. actuaris: de actuaris bedoeld in artikel 14 van de statuten;
- g. de bouwnijverheid: de ondernemingen op het gebied van:
 - het bouw- & infrabedrijf;
 - de afbouw, bestaande uit het stukadoorsbedrijf, afbouwbedrijf en het terrazzo/vloerenbedrijf;
 - het natuursteenbedrijf;
 - de timmerindustrie;
 - de betonmortelindustrie;
 - de bitumineuze en kunststof dakbedekkingsbedrijven;
 - de baksteenindustrie;als omschreven in de laatst geldende verplichtstellingsbeschikking afgegeven door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, krachtens artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000.
- h. werkgever:
 1. iedere natuurlijke of rechtspersoon, die in de bouwnijverheid werknemers, als bedoeld onder i. arbeid doet verrichten;
 2. de natuurlijke of rechtspersoon die onder de werkingssfeer van het fonds valt, maar niet onder de verplichtstelling krachtens artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 en waarmee het bestuur vrijwillige aansluiting is overeengekomen; en
 3. de natuurlijke of rechtspersoon die niet onder de verplichtstelling van het fonds of van een ander bedrijfstakpensioenfonds valt en waarmee het bestuur vrijwillige aansluiting is overeengekomen;

Het bestuur is bevoegd aan werkgevers als genoemd onder dit artikellid onderdeel 2 en onderdeel 3 vrijwillige aansluiting toe te staan met inachtneming van het bepaalde in artikel 121 PW en de door het bestuur vast te stellen beleidsuitgangspunten;

- i. werknemer: ieder die werkzaam is in de bouwnijverheid:
 - 1. ingevolge een arbeidsovereenkomst als bedoeld in artikel 7:610 Burgerlijk Wetboek;
 - 2. ingevolge een overeenkomst tot aanneming van werk, tenzij hij zelf ondernemer is;
 - 3. als hulp van de aannemer van werk, als bedoeld onder 2;
 - 4. als uitzendwerknemer als bedoeld in artikel 7:690 Burgerlijk Wetboek;
- j. zelfstandige: iedere natuurlijke persoon, die als ondernemer werkzaamheden in de bouwnijverheid verricht en/of doet verrichten;
- k. deelnemer:
 - de werknemer of de zelfstandige, die krachtens de verplichtstelling ingevolge de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 tot deelneming in het fonds is verplicht;
 - de werknemer met wie door de werkgever, waarmee het bestuur vrijwillige aansluiting is overeengekomen, een pensioenovereenkomst is gesloten;
 - de werknemer of zelfstandige, waarvan de deelneming is geëindigd anders dan door het bereiken van de pensioendatum en aan wie het bestuur op verzoek van betrokkene heeft toegestaan dat de deelneming wordt voortgezet;
- l. gewezen deelnemer: degene wiens deelneming aan de pensioenregeling van het fonds is geëindigd, anders dan door overlijden of het bereiken van de pensioendatum en wiens pensioen niet is afgekocht;
- m. pensioengerechtigde: degene voor wie op grond van een van de reglementen het pensioen van het fonds is ingegaan;
- n. overige belanghebbende, kan zijn:
 - de echtgeno(o)t(e), de geregistreerde partner dan wel de aangemelde partner die een aanspraak heeft op een partnerpensioen;
 - de gewezen partner die een aanspraak heeft op bijzonder partnerpensioen en/of tot pensioenverevening is gerechtigd; en
 - het kind dat een aanspraak heeft op wezenpensioen;
- o. PW: Pensioenwet;
- p. toezichthouder: de Stichting Autoriteit Financiële Markten of De Nederlandsche Bank NV ieder voor zover belast met de uitoefening van het toezicht bij of krachtens de PW;

- q. werkingssfeer:
- de werkgever en werknemers in de hierna te noemen bedrijfstakken in de Bouwnijverheid.
 - het bouw- & infrabedrijf;
 - de afbouw, bestaande uit het stukadoorsbedrijf, afbouwbedrijf en het terrazzo/vloerenbedrijf;
 - het natuursteenbedrijf;
 - de timmerindustrie;
 - de betonmortelindustrie; en
 - de bitumineuze en kunststof dakbedekkingsbedrijven,
 - de baksteenindustrie,
- als omschreven in de laatst geldende verplichtstellingsbeschikking, afgegeven door de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, krachtens artikel 2 van de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000.

Onder de werkingssfeer valt tevens:

- De onderneming of een onderdeel van een onderneming die keramische dakpannen en/of keramisch aardewerk vervaardigt;
 - De collectieve organisatie (brancheorganisatie) die werkzaam is ten behoeve van de baksteenindustrie en/of de keramische dakpannenindustrie en/of de keramische aardewerkindustrie;
 - De onderneming die een economische en/of organisatorische eenheid vormt met één of meerdere ondernemingen in de baksteenindustrie en/of de keramische dakpannenindustrie en/of de keramische aardewerkindustrie;
- r. Bouwinvest: Bouwinvest Real Estate Investment Management BV, statutair gevestigd te Amsterdam.

Doel

Artikel 3

Het fonds heeft ten doel:

- gelden bijeen te brengen om, op basis van en onder de voorwaarden als in de reglementen nader is bepaald, aan (gewezen) deelnemers en hun echtgeno(o)t(e)/geregistreeerde partner/ongeregistreerd partner en/of gewezen partner en/of kind(eren) pensioenen of uitkeringen te verstrekken ter zake van ouderdom, invaliditeit/arbeidsongeschiktheid en overlijden;
- gelden bijeen te brengen om, op basis van en onder de voorwaarden als in de reglementen nader is bepaald, aan (gewezen) deelnemers en/of hun gewezen partner pensioenen of uitkeringen te verstrekken ter zake van vervroegde pensionering;

Het fonds tracht dit doel te bereiken door:

- a. het, volgens de bij reglementen vast te stellen regelen, innen van geldelijke bijdragen, deze gelden te beleggen en te beheren en daaruit, volgens regelen, eveneens vastgesteld bij vorenbedoelde reglementen, uitkeringen toe te kennen bij ouderdom, vervroegde pensionering, vervroegde uittreding, invaliditeit en overlijden;
- b. het aanwenden van andere wettige middelen.

Het fonds verricht slechts activiteiten in verband met pensioen en werkzaamheden die daarmee verband houden.

Het bestuur stelt de doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het fonds vast. De organen van het fonds gebruiken deze doelstellingen en beleidsuitgangspunten bij de toetsing van de opdrachtaanvaarding door het fonds van de door (aangesloten) werkgevers en werknemers overeengekomen pensioenregeling en bij de besluitvorming, de verantwoording, de advisering en het toezicht van het fonds. De doelstellingen en beleidsuitgangspunten van het fonds worden periodiek herzien en voorts onverwijld na iedere belangrijke wijziging van de pensioenregeling.

Grondslagen

Artikel 4

Het fonds stelt een actuariële en bedrijfstechnische nota vast conform artikel 145 PW. Het bestuur van het fonds legt de nota alsmede iedere wijziging daarvan onverwijld over aan de toezichthouder.

Middelen

Artikel 5

1. De geldmiddelen van het fonds bestaan uit:
 - a. het stichtingskapitaal;
 - b. ontvangen premies;
 - c. renten;
 - d. andere baten.

2. De beschikbare middelen van het fonds worden door het fonds op solide wijze belegd. Het fonds stelt jaarlijks rekening houdend met een Asset Liability Management studie het beleggingsbeleid vast waarbij een adequate verdeling van de beleggingen in vastrentende, zakelijke waarden en vastgoed is gemaakt, alsmede een normportefeuille gebaseerd op deze verdeling. Het beleggingsbeleid wordt gevoerd met inachtneming van het bepaalde in artikel 135 PW.

Bestuur

Artikel 6

1. Het bestuur van het fonds is paritair samengesteld. De samenstelling en zetelverdeling van het bestuur vindt plaats met inachtneming van het bepaalde in artikel 100 lid 1 en artikel 102 PW. Het bestuur van het fonds bestaat uit 14 leden. Alle leden van het bestuur hebben stemrecht.

Het bestuur is samengesteld uit:

- a. zes leden namens de werkgevers, hierna te noemen werkgeversbestuursleden. Vier werkgeversbestuursleden worden benoemd op bindende voordracht van Bouwend Nederland, de vereniging van bouw- en infrabedrijven, één werkgeversbestuurslid wordt benoemd op bindende voordracht van de Nederlandse Ondernemersvereniging voor Afbouwbedrijven en één werkgeversbestuurslid wordt in gezamenlijk overleg benoemd op bindende voordracht van Bouwend Nederland, de vereniging van bouw- en infrabedrijven en de Nederlandse Branchevereniging voor de Timmerindustrie;
- b. drie leden namens de werknemers, hierna te noemen werknemersbestuursleden.
Twee werknemersbestuursleden worden benoemd op bindende voordracht van de vereniging FNV, en één werknemersbestuurslid wordt benoemd op bindende voordracht van de vereniging CNV Vakmensen.nl.
- c. drie leden namens de pensioengerechtigden. Deze leden worden benoemd op bindende voordracht van de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan.

- d. twee onafhankelijke deskundigen die geen vertegenwoordigers zijn van een van de in dit artikellid genoemde belanghebbenden van het fonds. Onafhankelijke deskundigen worden, gehoord de raad van toezicht, benoemd door het bestuur van het fonds.
2. Het bestuur benoemt de leden van het bestuur. Het bestuur wijst een voor benoeming voorgedragen kandidaat af, indien deze naar het oordeel van het bestuur niet voldoet aan de profielschets, zoals bepaald in lid 6 van dit artikel, dat voorafgaande aan de voordracht voor de benoeming door het bestuur aan de voordragende organisatie kenbaar is gemaakt. Het bestuur wijst een voor benoeming voorgedragen kandidaat bestuurslid voorts af, indien de raad van toezicht van oordeel is dat hij niet aan de profielschets voldoet. Indien het bestuur een voorgedragen kandidaat voor benoeming afwijst, wordt de organisatie die de voordracht heeft gedaan, ofwel de vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden in het verantwoordingsorgaan in het geval van een bestuurslid namens de pensioengerechtigden, verzocht een nieuwe kandidaat voor benoeming voor te dragen.
3. De leden van het bestuur worden door het bestuur benoemd na op grond van Pensioenwet verstrekte goedkeuring van De Nederlandsche Bank. Voor de bestuursleden die voor 1 juli 2014 zijn benoemd geldt dat zij zijn benoemd voor een periode van 3 jaar. De bestuursleden die na 1 juli 2014 worden benoemd of herbenoemd, worden voor een periode van vier jaar benoemd. Bestuursleden kunnen vanaf 1 juli 2014 maximaal twee keer voor herbenoeming worden voorgedragen. De organisatie die een bestuurslid voordraagt, kan te allen tijde het lidmaatschap van dat bestuurslid beëindigen en in plaats daarvan een ander tot bestuurslid voordragen. Het lidmaatschap van het bestuur kan ook eindigen door bedanken, ontslag door het bestuur na het horen van de raad van toezicht, ontslag door de raad van toezicht bij disfunctioneren, onder curatele stelling of faillissement of overlijden van het desbetreffende lid. Het bestuur of de raad van toezicht ontslaat het betreffende bestuurslid pas als de voordragende organisatie van de redenen van het voorgenomen ontslag heeft kunnen kennisnemen en daarover advies heeft uitgebracht aan het bestuur dan wel de raad van toezicht. De in de laatste volzin genoemde voorwaarde is niet van toepassing op de onafhankelijke bestuursleden, zoals genoemd in lid 1 sub d van dit artikel. Het bestuur of de raad van toezicht is bevoegd een lid van het bestuur dat naar hun oordeel disfunctioneert, te schorsen. De schorsing vervalt indien deze niet binnen drie maanden door ontslag is gevolgd. In (tussentijdse) vacatures wordt zo spoedig mogelijk voorzien.

4. De geschiktheid van het bestuur, respectievelijk de bestuursleden, dient naar het oordeel van De Nederlandsche Bank voldoende te zijn met het oog op de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden.
5. De voornemens, handelingen of de antecedenten van de bestuursleden mogen De Nederlandsche Bank geen aanleiding geven tot het oordeel dat, met het oog op de belangen, zoals bedoeld in lid 4 van dit artikel, de betrouwbaarheid van deze personen niet buiten twijfel staat.
6. Ieder bestuurslid dient bij aantreden te voldoen aan een door het bestuur vast te stellen profielschets. De profielschets bevat onder andere een beschrijving van de noodzakelijke basisvaardigheden, rekening houdend met - maar niet beperkt tot- de door De Nederlandsche Bank gestelde kennis- en diversiteitsvereisten.
7. Het fonds vrijwaart zijn bestuursleden en gewezen bestuursleden evenals hun wettige echtgeno(o)t(e) dan wel geregistreerde partner tegen vorderingen ter zake van zogeheten interne en externe bestuursaansprakelijkheid.
8. Het fonds neemt de kosten voor rechtsbijstand van betrokken bestuursleden evenals hun wettige echtgeno(o)t(e) dan wel geregistreerde partner in het kader van het voeren van verweer tegen eventuele vorderingen als genoemd onder lid 7 van dit artikel voor zijn rekening.
9. Het bestuur houdt zich uitdrukkelijk het recht voor met degene die een vordering op grond van bestuurdersaansprakelijkheid instelt tegen betrokken bestuursleden, evenals hun wettige echtgeno(o)t(e) dan wel geregistreerde partner, een (vaststellings) overeenkomst aan te gaan ter beëindiging van het geschil.
10. Eventuele kosten of lasten die voor betrokken bestuursleden, evenals hun wettige echtgeno(o)t(e) dan wel geregistreerde partner, voortvloeien uit een gerechtelijke uitspraak tegen betrokken bestuursleden en/of een tot stand gekomen regeling in der minne, worden volledig door het fonds gedragen en op het eerste daartoe strekkende schriftelijke verzoek aan de betrokken bestuursleden vergoed.
11. Het bepaalde in de leden 7, 8 en 10 van dit artikel vindt geen toepassing indien en voor zover door de rechter bij gewijsde is vastgesteld dat het handelen en/of nalaten van de betrokken bestuursleden, evenals hun wettige echtgeno(o)t(e) dan wel geregistreerde partner, kan worden gekenschetst als opzettelijk, bewust roekeloos of ernstig verwijtbaar, tenzij uit de wet anders voortvloeit of zulks in de gegeven omstandigheden naar maatstaven van redelijkheid en billijkheid onaanvaardbaar zou zijn of de kosten of het vermogensverlies van de betrokken bestuursleden, evenals hun wettige echtgeno(o)t(e) dan wel geregistreerde partner, is gedekt door een verzekering en de verzekeraar deze kosten of dit vermogensverlies heeft uitbetaald.

Het fonds kan ten behoeve van de bestuursleden, evenals hun wettige echtgeno(o)t(e) dan wel geregistreerde partner, verzekeringen tegen aansprakelijkheid afsluiten.

12. Het bestuur benoemt uit zijn midden twee voorzitters: één vanuit de werkgeversbestuursleden enerzijds en één vanuit de werknemersbestuursleden en de bestuursleden namens pensioengerechtigden gezamenlijk anderzijds. Het bestuur benoemt uit zijn midden twee secretarissen: één vanuit de werkgeversbestuursleden en één vanuit de werknemersbestuursleden en de bestuursleden namens pensioengerechtigden gezamenlijk. Als de voorzitter vanuit de werknemersbestuursleden en de bestuursleden vanuit de pensioengerechtigden gezamenlijk, een werknemersbestuurslid is, dan is de secretaris vanuit de werknemersbestuursleden en de bestuursleden namens de pensioengerechtigden gezamenlijk, een bestuurslid namens de pensioengerechtigden en omgekeerd.
Om beurten treden de voorzitters voor de tijd van een kalenderjaar als voorzitter en als tweede voorzitter op, en de secretarissen als eerste en tweede secretaris.
Indien als eerste voorzitter een werkgeversbestuurslid fungeert, fungeert als eerste secretaris een werknemersbestuurslid of een bestuurslid namens de pensioengerechtigden en omgekeerd.
13. De leden van het bestuur en van de overige organen van het fonds ontvangen vergoedingen, reis- en verblijfkosten en vacatiegelden mede hieronder begrepen, volgens door het bestuur vast te stellen regels. Het bestuur ziet erop toe dat deze vergoedingen voortkomen uit een beheerst en duurzaam beloningsbeleid, dat in overeenstemming is met de doelstellingen van het fonds.

Bestuursvergaderingen en besluitvorming

Artikel 7

1. Het bestuur vergadert zo vaak als de voorzitters dit nodig achten of de helft van de bestuursleden hiertoe besluit, doch ten minste een maal per jaar.
2. De agenda voor de vergaderingen van het bestuur wordt met eventuele bijlagen door het bestuursbureau ten minste vier dagen voor de vergadering aan de leden toegezonden. Stukken en voorstellen die zijn ingekomen nadat de agenda is verzonden, worden alleen in behandeling genomen indien het bestuur daartoe besluit.
3. In een vergadering van het bestuur kunnen geen rechtsgeldige besluiten worden genomen, als niet ten minste zes bestuursleden, waarvan ten minste twee werkgeversbestuursleden, één werknemersbestuurslid en één bestuurslid namens de pensioengerechtigden aanwezig zijn.
Indien geen besluit kan worden genomen omdat het vereiste aantal leden van het bestuur niet aanwezig is wordt het onderwerp in de eerstvolgende vergadering opnieuw geagendeerd.

4. Besluiten worden genomen met meerderheid van de uitgebrachte stemmen. Blanco stemmen, stemmen van onwaarde en/of onthouding van stemmen worden als niet uitgebrachte stem beschouwd.
5. Voor spoedeisende gevallen ofwel in gevallen waarin voor de uitvoering van een beleid of een besluit een nader besluit vereist is, kunnen bij uitzondering, door de voorzitters gezamenlijk, voorlopige beslissingen en maatregelen worden genomen, die in de eerstvolgende vergadering van het bestuur ter bekrachtiging worden voorgelegd, met dien verstande dat:
 - indien het werkgeversbestuurslid dat als voorzitter fungeert afwezig is, het werkgeversbestuurslid dat als secretaris fungeert optreedt als plaatsvervanger; en
 - indien het werknemersbestuurslid of het bestuurslid namens de pensioengerechtigden dat als voorzitter fungeert afwezig is het werknemersbestuurslid of het bestuurslid namens de pensioengerechtigden dat als secretaris fungeert, optreedt als plaatsvervanger.
6. In afwijking van lid 3, lid 4 en lid 5 worden besluiten ten aanzien van:
 - a. statutenwijzigingen;
 - b. reglementswijzigingen;
 - c. ontbinding en liquidatie van het fonds; en
 - d. besluiten in de hoedanigheid van aandeelhouder van Bouwinvest;genomen met een verhoogde meerderheid van stemmen, een verhoogd quorum en geldt een andere procedure voor spoedeisende zaken een en ander met inachtneming van lid 7 tot en met 9.
7. In geval van besluitvorming als bedoeld in lid 6 dienen ten minste acht bestuursleden, waarvan ten minste twee werkgeversbestuursleden, ten minste één werknemersbestuurslid en één bestuurslid namens de pensioengerechtigden in de vergadering aanwezig te zijn.
8. Besluiten als bedoeld in lid 6 worden voorts genomen met een meerderheid van minimaal 5/7 van het aantal stemmen. Blanco stemmen, stemmen van onwaarde en/of onthouding van stemmen worden als niet uitgebrachte stem beschouwd.
9. Indien een besluit als bedoeld in lid 6 niet kan worden genomen omdat het vereiste aantal leden van het bestuur niet aanwezig is:
 - a. wordt een tweede vergadering bijeengeroepen, echter niet eerder dan één en twintig dagen na de eerste vergadering. In deze vergadering kan een besluit worden genomen, indien ten minste twee werkgeversbestuursleden, één werknemersbestuurslid en één bestuurslid namens de pensioengerechtigden aanwezig zijn; of

- b. worden indien het naar het oordeel van de aanwezige leden van het bestuur een spoedeisende zaak betreft, de ter vergadering niet aanwezige leden langs schriftelijke weg in de gelegenheid gesteld, hun stem uit te brengen omtrent de voorstellen. Het voorstel wordt dan geacht aanvaard te zijn indien ten minste tien leden zich voor de voorstellen hebben uitgesproken.
10. Over zaken wordt bij voorkeur mondeling en over personen schriftelijk gestemd. Indien de stemmen staken, wordt de beslissing tot de volgende vergadering uitgesteld.
Indien in die vergadering de stemmen opnieuw staken, wordt het voorstel geacht te zijn afgewezen indien het een stemming over zaken betreft en zal, indien het een stemming over personen betreft, het lot beslissen.
11. Een bestuurslid kan aan een ander bestuurslid de volmacht verlenen om namens diegene ter vergadering te stemmen.
12. De leden van het bestuur richten zich bij de vervulling van hun taak naar de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden en zij zorgen ervoor dat deze personen zich door hen op evenwichtige wijze vertegenwoordigd kunnen voelen.

Bestuursbevoegdheden en vertegenwoordiging

Artikel 8

1. Het bestuur is belast met het besturen van de zaken van het fonds, het beheer van haar vermogen, alsmede het innen van de gelden en het doen van uitkeringen.
2. Het bestuur is bevoegd, met inachtneming van het in deze statuten bepaalde, tot alle rechtshandelingen met name ook tot het sluiten van die overeenkomsten, waarvoor het regeland recht een beperking kent, zoals onder meer het verkrijgen, vervreemden, bezwaren en het splitsen van registergoederen.
3. Het dagelijks beleid van het fonds wordt bepaald door het bestuur.
4. Elk bestuurslid is bevoegd een deskundige te raadplegen.
Indien ten minste vier bestuursleden zich daarvoor hebben uitgesproken, is elk bestuurslid bevoegd, zich in een bestuursvergadering door een deskundige te laten bijstaan.
5. Het fonds wordt in en buiten rechte vertegenwoordigd door het bestuur dan wel door de voorzitters gezamenlijk, met dien verstande dat
 - indien het werkgeversbestuurslid dat als voorzitter fungeert afwezig is, het werkgeversbestuurslid dat als secretaris fungeert optreedt als plaatsvervanger; of
 - indien het werknemersbestuurslid of het bestuurslid

namens de pensioengerechtigden dat als voorzitter fungeert afwezig is, het werknemersbestuurslid of het bestuurslid namens de pensioengerechtigden dat als secretaris fungeert optreedt als plaatsvervanger.

Bestuursbureau

Artikel 9

1. Het fonds heeft een bestuursbureau.
2. Het bestuur benoemt en ontslaat de directeur en de overige medewerkers van het bestuursbureau.
3. Het bestuursbureau zorgt voor een adequate en professionele ondersteuning van het bestuur, de bestuurlijke commissies en de organen van het fonds op onder meer het gebied van beleidsvoorbereiding en beleidsuitvoering.
4. Het bestuursbureau zorgt daarnaast voor een adequate beheersomgeving zodat:
 - het bestuur over voldoende kennis, deskundigheid en kritisch vermogen kan beschikken om zo nodig tegenwicht te bieden aan organisaties waaraan activiteiten zijn uitbesteed, externe adviseurs en toezichthouders;
 - het bestuur de risico's die verbonden zijn aan het uitbesteden van activiteiten optimaal kan beheersen;
 - het bestuur en de andere organen van het fonds hun taken en bevoegdheden optimaal kunnen uitoefenen.
5. Het bestuur kan voorts aan het bestuursbureau mandaat verlenen tot het verrichten van bepaalde rechtshandelingen en/of het uitvoeren van bepaalde taken.
Het bestuursbureau legt hierover verantwoording af aan het bestuur.
6. Het bestuur is tot slot bevoegd een reglement vast te stellen waarin de taken, bevoegdheden en de werkwijze van het bestuursbureau nader worden geregeld.

Commissies

Artikel 10

1. Het bestuur wordt (bij de voorbereiding van besluitvorming) ondersteund door de volgende commissies:
 - Commissie Algemene Zaken;
 - Auditcommissie;
 - Commissie Pensioenzaken, Reglementen en Communicatie;
 - Commissie Uitbesteding, Control en Riskmanagement;
 - Commissie Vermogensbeheer en Balansmanagement.
2. Het bestuur kan besluiten om naast deze commissies nog andere commissies en/of werkgroepen in te stellen. Werkgroepen worden ingesteld voor bepaalde tijd en adviseren het bestuur over specifieke thema's. In een werkgroep hebben leden van diverse commissies zitting.

3. De samenstelling en de taken van de commissies worden in een door het bestuur vast te stellen reglement nader geregeld, voor zover deze niet in de statuten worden omschreven.
4. Het bestuur kan besluiten dat externe deskundigen als adviseur deel uit maken van een commissie en/of werkgroep.

Reglementen

Artikel 11

1. Het bestuur is bevoegd tot vaststelling en wijziging van de reglementen. Een voorstel tot vaststelling of wijziging van de reglementen wordt ten minste vier dagen voor de daartoe uitdrukkelijk uitgeschreven vergadering schriftelijk aan het bestuur voorgelegd.
2. Het bepaalde in artikel 7, zesde en zevende lid is op de totstandkoming van een zodanig besluit van toepassing
3. De reglementen mogen geen bepalingen bevatten welke in strijd zijn met de wet of deze statuten.
4. De reglementen, alsmede de in de reglementen aangebrachte wijzigingen, treden niet in werking alvorens een volledig exemplaar van die stukken onderscheidenlijk van de wijzigingen daarin, door het bestuur is ondertekend.

Delegatie

Artikel 12

Het bestuur kan uitdrukkelijk omschreven bevoegdheden delegeren aan door het bestuur, al dan niet geheel uit zijn midden, benoemde paritaire commissies, rechtspersonen of natuurlijke personen waarbij aan hen toestemming kan worden verleend, volgens door het bestuur te stellen richtlijnen, een deel van deze bevoegdheden weer over te dragen aan rechtspersonen of natuurlijke personen. De gedelegeerde bevoegdheden worden door de commissies dan wel de natuurlijke of rechtspersonen uitgeoefend onder verantwoordelijkheid van het bestuur.

Uitbesteding

Artikel 13

Het bestuur kan de administratie en het beheer van de middelen van het fonds geheel of gedeeltelijk opdragen aan derden.

Adviserend en certificerend actuaaris

Artikel 14

1. Het bestuur benoemt een adviserend actuaaris alsmede een certificerend actuaaris.
2. De adviserend actuaaris adviseert het bestuur omtrent de financiële opzet van het fonds en de grondslagen waarop het rust.

3. De certificerend actuaris is belast met het opstellen van het actuariel verslag en met afgifte van de verklaring als bedoeld in artikel 147 lid 3 sub h PW en dient het bestuur tot advies bij de opstelling van de jaarrekening als bedoeld in artikel 146 PW.
4. Het bestuur hoort de adviserend actuaris in de gevallen bij deze statuten of de reglementen voorgeschreven en vraagt voorts diens advies in alle gevallen, waarin het dit nodig oordeelt.
5. De adviserend actuaris adviseert het fonds gevraagd en ongevraagd over alle actuariële aangelegenheden die het fonds betreffen.

Accountant

Artikel 15

Het bestuur benoemt een accountant als bedoeld in artikel 393, eerste lid, Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek, aan wie de controle van de jaarrekening en andere uit de PW volgende verplichtingen wordt opgedragen.

Klachtrecht

Artikel 16

1. Een deelnemer, gewezen deelnemer, pensioengerechtigde of overige belanghebbende heeft het recht op het indienen van een klacht bij een door het bestuur te benoemen klachtencommissie.
2. De samenstelling, bevoegdheden en werkwijze van de klachtencommissie worden door het bestuur bij reglement vastgesteld. In dit reglement zijn de bepalingen opgenomen die beantwoorden aan de betreffende bepalingen in de Code Pensioenfondsen.

Verantwoordingsorgaan

Artikel 17

1. Het fonds heeft een verantwoordingsorgaan. Het bestuur legt verantwoording af aan het verantwoordingsorgaan over het beleid en de wijze waarop dit is uitgevoerd.
2. Het verantwoordingsorgaan bestaat uit dertien leden. In het verantwoordingsorgaan zijn de deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers vertegenwoordigd.
De werkgeversdelegatie bestaat uit drie leden met stemrecht en één waarnemer zonder stemrecht.
De overige leden zijn vertegenwoordigers van deelnemers en pensioengerechtigden. De deelnemers en pensioengerechtigden zijn evenredig op basis van onderlinge getalsverhoudingen vertegenwoordigd.
3. Uitsluitend vertegenwoordigers van deelnemers, pensioengerechtigden en werkgevers als bedoeld in artikel 2 onderdeel k, onderdeel m en onderdeel h en j kunnen lid zijn van het verantwoordingsorgaan.

4. De vertegenwoordigers van de deelnemers en werkgevers worden door en namens representatieve organisaties benoemd, waarbij:
 - de leden die deelnemer zijn, worden benoemd door de vereniging FNV en de vereniging CNV Vakmensen.nl. De onderlinge verdeling tussen het aantal leden, als bedoeld in dit lid, wordt bepaald door het aantal leden van de voornoemde organisaties onder de deelnemers; en
 - de leden en waarnemer namens de werkgever, worden benoemd door de in artikel 6 lid 1 sub a vermelde organisaties.
5. De vertegenwoordigers van de pensioengerechtigden worden in het verantwoordingsorgaan verkozen via kieslijsten door individuele pensioengerechtigden. Kieslijsten kunnen worden ingediend door de verenigingen die voldoen aan het bepaalde in artikel 115 lid 4 jo lid 6 van de Pensioenwet en door individuele pensioengerechtigden.
6. De wijze van kandidaatstelling, de inrichting van verkiezingen en de vaststelling van de uitslag worden nader geregeld in een door het bestuur, gehoord het verantwoordingsorgaan, vast te stellen reglement.
7. De samenstelling, de taak en werkwijze van het verantwoordingsorgaan worden in een door het bestuur, gehoord het verantwoordingsorgaan, vast te stellen reglement nader geregeld.
8.
 - a. De leden van het verantwoordingsorgaan hebben zitting voor een periode van vier jaar. Het verantwoordingsorgaan bepaalt in haar reglement hoe vaak een lid kan worden herbenoemd.
 - b. Het lidmaatschap van het verantwoordingsorgaan eindigt door:
 - het aflopen van de benoemingstermijn van vier (4) jaar. Indien dit zich voordoet, eindigt het lidmaatschap niet eerder dan na de eerstvolgende vergadering na het eindigen van het lidmaatschap van het desbetreffende lid;
 - het bedanken door het desbetreffende lid;
 - het toetreden tot het bestuur of de raad van toezicht;
 - ontslag door het verantwoordingsorgaan door een besluit van het verantwoordingsorgaan dat met algemene stemmen van alle leden van het verantwoordingsorgaan is genomen. De stem van het betrokken lid wordt hierbij niet meegerekend;
 - overlijden;
 - het intrekken van de voordracht door de organisatie welke het lid heeft voorgedragen;
 - door de rechtbank of onder curatele wordt gesteld dan wel failliet wordt verklaard.
9. Het bepaalde in artikel 6 lid 7 tot en met lid 11 is eveneens van toepassing op de leden van het verantwoordingsorgaan en hun wettige echtgeno(o)t(e) dan wel geregistreerde partner.

Intern toezicht

Artikel 18

1. Het fonds draagt zorg voor de organisatie van een transparant intern toezicht als bedoeld in de Pensioenwet, door instelling van een raad van toezicht.
2. De raad van toezicht bestaat uit ten minste 3 onafhankelijke deskundigen.
3. De raad van toezicht stelt een profielschets op voor de leden van de raad van toezicht.
4. De leden van de raad van toezicht worden door het bestuur benoemd op bindende voordracht van het verantwoordingsorgaan. De leden van de raad van toezicht worden benoemd voor een termijn van maximaal vier jaar. Zij bepalen in onderling overleg een rooster van aftreden. Een aftredend lid kan maximaal een keer voor een nieuwe termijn van maximaal vier jaar door het bestuur worden benoemd. Leden die tussentijds tot lid van de raad van toezicht worden benoemd, worden ook voor vier jaar benoemd.

Het bestuur kan een voor benoeming voorgedragen kandidaat slechts afwijzen, indien deze naar het oordeel van het bestuur niet voldoet aan het geschiktheidsprofiel voor de leden van de raad van toezicht zoals voorafgaande aan de voordracht voor de benoeming door het bestuur aan het verantwoordingsorgaan kenbaar is gemaakt.

Indien het bestuur een voorgedragen kandidaat afwijst, wordt het verantwoordingsorgaan verzocht een nieuwe kandidaat voor benoeming voor te dragen.

Het lidmaatschap van de raad van toezicht eindigt door:

- a. overlijden van het lid;
 - b. aftreden van een lid volgens het rooster van aftreden;
 - c. bedanken door het lid;
 - d. ontslag door het bestuur op bindende voordracht door het verantwoordingsorgaan;
 - e. terugtreden van het lid op verzoek van het bestuur bij een gebleken onverenigbaarheid van nevenfuncties met het lidmaatschap van de raad van toezicht;
 - f. het onder curatele stellen dan wel failliet verklaren door de rechtbank.
5. De geschiktheid van de leden van de raad van toezicht dient naar het oordeel van De Nederlandsche Bank voldoende te zijn, met het oog op de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden.
De voornemens, handelingen of de antecedenten van de leden van de raad van toezicht mogen De Nederlandsche Bank geen aanleiding geven tot het oordeel dat, met het oog op de belangen, zoals bedoeld in de vorige volzin, de betrouwbaarheid van deze personen niet buiten twijfel staat.

6. De raad van toezicht heeft tot taak toezicht te houden op het beleid van het bestuur en de algemene gang van zaken in het fonds. De raad van toezicht is ten minste belast met het toezien op de adequate risicobeheersing en evenwichtige belangenafweging door het bestuur en legt verantwoording af over de uitvoering van de taken en de uitoefening van de bevoegdheden aan het verantwoordingsorgaan, de aangesloten werkgevers en in het jaarverslag. De raad van toezicht staat het bestuur met raad ter zijde.
7. Aan de goedkeuring van de raad van toezicht zijn onderworpen de besluiten van het bestuur tot vaststelling van:
 - a. het jaarverslag en de jaarrekening;
 - b. de profielschets van bestuursleden;
 - c. het beleid inzake beloningen, met uitzondering van de beloning voor de raad van toezicht;
 - d. gehele of gedeeltelijke overdracht van de verplichtingen van het fonds of de overname van verplichtingen door het fonds;
 - e. liquidatie, fusie of splitsing van het fonds;
 - f. het omzetten van het fonds in een andere rechtsvorm, bedoeld in artikel 18 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.
8. Het ontbreken van de goedkeuring van de raad van toezicht op een besluit van het bestuur als bedoeld in lid 7 van dit artikel, tast de vertegenwoordigingsbevoegdheid van het bestuur niet aan.
9. In geval van geschillen over de goedkeuring door de raad van toezicht van besluiten, als bedoeld in lid 7 van dit artikel, wordt het in geschil zijnde besluit ter beslissing voorgelegd aan het verantwoordingsorgaan.
10. Het bestuur kan in de volgende situaties een lid van de raad van toezicht ontslaan na bindend advies van het verantwoordingsorgaan:
 - a. niet meer voldoen aan de profielschets;
 - b. verwaarlozing van zijn taak;
 - c. onverenigbaarheid van belangen;
 - d. als zijn integriteit in het geding is;
 - e. structurele onenigheid met de overige leden van de raad van toezicht;
 - f. enige andere objectiveerbare redenen die tot ontslag noopt.
11. Het bestuur en de raad van toezicht komen ten minste tweemaal per kalenderjaar gezamenlijk in vergadering bijeen.
12. Het fonds verstrekt desgevraagd aan de raad van toezicht tijdig alle inlichtingen en gegevens, die deze voor de vervulling van zijn taak redelijkerwijs nodig heeft. De inlichtingen worden desgevraagd schriftelijk verstrekt.
13. De werkwijze en besluitvorming door de raad van toezicht wordt in een door de raad van toezicht, gehoord het bestuur, vastgesteld reglement nader geregeld.

14. Het bepaalde in artikel 6 lid 7 tot en met lid 11 is eveneens van toepassing op de leden van het intern toezicht en hun wettige echtgeno(o)te dan wel geregistreerde partner.

Verplichtingen werkgever en deelnemers

Artikel 19

1. Werkgever en deelnemer zijn tot naleving verplicht van het bij of krachtens de statuten en de reglementen bepaalde.
2. Werkgever en deelnemer zijn verplicht aan het bestuur of zijn vertegenwoordigers alle inlichtingen te verstrekken, die voor een goede uitvoering van de statuten en de reglementen noodzakelijk zijn.
3. De werkgever is gehouden desverlangd aan het bestuur of diens gemachtigde inzage te geven in de boeken en bescheiden, die op de loon- en/of bedrijfsadministratie betrekking hebben.
4. De werkgever is gehouden met alle hem ten dienste staande wettige middelen te bevorderen, dat de in zijn dienst werkzame deelnemers het bij of krachtens de statuten en reglementen bepaalde nakomen.
5. De werkgever is ten aanzien van de voor de in zijn dienst werkzame deelnemer premie aan het fonds verschuldigd zoals nader is aangegeven in de reglementen.
6. De werkgever staat jegens het fonds in voor de betaling van het door de in zijn dienst werkzame deelnemers verschuldigde gedeelte van de premie.
7. Degene, aan wie bij de uitoefening van de in dit artikel omschreven bevoegdheden enig bedrijfsgegeven ter kennis komt, is tegenover derden tot geheimhouding verplicht.

Solvabiliteit

Artikel 20

Met inachtneming van algemeen aanvaarde waarderingsgrondslagen moeten de bezittingen van het fonds, tezamen met de te verwachten inkomsten, toereikend zijn ter dekking van de uit de statuten en reglementen voortvloeiende pensioenverplichtingen, en wel zodanig dat wordt voldaan aan artikel 126 PW.

Jaarverslag, rekening en verantwoording

Artikel 21

1. Het boekjaar van het fonds is gelijk aan het kalenderjaar.
2. Het bestuur van het fonds legt aan de toezichthouder jaarlijks binnen zes maanden na afloop van het boekjaar een jaarrekening, een jaarverslag en overige gegevens, waaronder een actuariael verslag voorzien van de verklaring van de actuaris als bedoeld in artikel 147 lid 3 sub h PW, over het verstreken boekjaar, waarin volgens de geldende standaard een volledig beeld van de financiële toestand van het fonds gegeven wordt en waaruit ten genoegen van de toezichthouder blijkt dat wordt voldaan aan het bepaalde bij en krachtens de PW en dat de belangen van de bij het fonds betrokken deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden voldoende gewaarborgd geacht kunnen worden.
3. Het bestuur draagt zorg, dat de deelnemers op gemakkelijke wijze kennis kunnen nemen van de inhoud van het jaarverslag.
4. De jaarrekening moet zijn voorzien van een verklaring omtrent de getrouwheid ondertekend door de accountant.

Waardeoverdracht

Artikel 22

1. Het bestuur is bevoegd met andere fondsen van gelijke aard overeenkomsten aan te gaan, ten doel hebbende de aanspraken door deelnemers en gewezen deelnemers verkregen bij hun overgang van de ene pensioenverzekeraar naar de andere, behouden te doen blijven of bij één pensioenverzekeraar te verenigen.
2. Het bestuur kan daartoe ten aanzien van de betrokken deelnemers en gewezen deelnemers van de bepalingen van de statuten en de reglementen afwijken, mits deze afwijkingen niet tot nadeel van de betrokkenen strekken.

Wijziging rechten en/of verplichtingen

Artikel 23

Het bestuur is bevoegd, na ingewonnen advies van de adviserend actuaris, wijzigingen in de rechten en/of verplichtingen van de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden aan te brengen, indien de positie van het fonds hiertoe aanleiding geeft.

Statutenwijziging

Artikel 24

1. Het bestuur is bevoegd tot wijziging van de statuten.
Een voorstel tot vaststelling of wijziging van de statuten wordt ten minste vier dagen voor de daartoe uitdrukkelijk uitgeschreven vergadering schriftelijk aan het bestuur voorgelegd.

2. Het in artikel 7, zesde en zevende lid is op de totstandkoming van een zodanig besluit van toepassing.
3. De wijziging van de statuten moet bij notariële akte tot stand komen.
4. De wijziging treedt in werking op een door het bestuur te bepalen tijdstip, welke ligt na het verlijden van de notariële akte.
5. Ieder bestuurslid is afzonderlijk bevoegd namens het fonds te compareren bij het verlijden van een zodanige akte en deze te ondertekenen.
6. De bestuursleden zijn verplicht een authentiek afschrift neer te leggen ten kantore van het handelsregister in het gebied waar het fonds zijn zetel heeft.

Bekendmaking van de statuten en reglementen

Artikel 25

1. Het bestuur draagt er zorg voor dat de deelnemers bij toetreding tot het fonds op de hoogte worden gesteld van de inhoud van de geldende statuten en de geldende reglementen.
2. De deelnemers worden door het bestuur jaarlijks op de hoogte gesteld van de wijzigingen in de geldende statuten en pensioenreglementen.
3. Het bestuur draagt er zorg voor, dat de deelnemers, gewezen deelnemers, pensioengerechtigden en overige belanghebbenden van de geldende statuten en de geldende reglementen kennis kunnen nemen.

Ontbinding en liquidatie

Artikel 26

1. Het fonds kan worden ontbonden bij een besluit van het bestuur.
Een voorstel tot ontbinding wordt ten minste vier dagen voor de daartoe uitdrukkelijk uitgeschreven vergadering schriftelijk aan het bestuur voorgelegd.
2. Het in artikel 7 zesde en zevende lid is op de totstandkoming van een zodanig besluit van toepassing.
3. Een besluit tot ontbinding kan nimmer worden genomen, zolang een beschikking van kracht is, waarbij deelneming in het fonds krachtens de Wet verplichte deelneming in een bedrijfstakpensioenfonds 2000 is verplicht gesteld.
4. Het bestuur bepaalt het tijdstip, waarop het fonds in liquidatie treedt. De liquidatie geschiedt door het bestuur tenzij bij het ontbindingsbesluit één of meer vereffenaars worden benoemd. In het geval als in de vorige volzin bedoeld blijft het bestuur aan tot de liquidatie is geëindigd.
5. De bij liquidatie aanwezige middelen worden, nadat de overige schulden van het fonds vereffend zijn, zoveel mogelijk aangewend tot verdere uitbetaling van de toegekende pensioenen en tot dekking van de door premiebetaling verworven aanspraken.

6. Indien bij de liquidatie blijkt, dat na de vereffening van de overige zaken van het fonds, geen voldoende geldmiddelen aanwezig zijn om zowel de verdere betaling van de vastgestelde pensioenen te waarborgen als de toekomstige aanspraken der deelnemers te dekken, kunnen door vereffenaars zowel de toegekende pensioenen als de verworven aanspraken gelijkelijk worden gekort.
7. Indien bij de liquidatie blijkt, dat na de vereffening van de overige zaken van het fonds meer gelden beschikbaar zijn dan behoeven te worden afgezonderd om de betaling der toegekende pensioenen te waarborgen en voor de deelnemers premievrije aanspraken op pensioen te scheppen overeenkomstig de maatstaf van de te hunnen gunste betaalde premies, bepaalt het bestuur de bestemming van het overschot, zulks zoveel mogelijk in overeenstemming met het doel van het fonds.
8. De slotrekening van de liquidatie behoeft de goedkeuring van de in artikel 6 genoemde verenigingen.
9. Het bestuur is voorts verplicht bij liquidatie de vastgestelde pensioenverplichtingen van het fonds over te dragen aan pensioenuitvoerder(s) als bedoeld in artikel 84 PW.

Diversiteitsbeleid

Artikel 27

Het bestuur stelt het diversiteitsbeleid van het fonds vast. In het diversiteitsbeleid komt tot uitdrukking de door het fonds beoogde samenstelling naar leeftijd en geslacht van het bestuur, het verantwoordingsorgaan en raad van toezicht en over de inspanningen die het fonds verricht om diversiteit in de organen van het fonds te bevorderen.

Slotbepaling

Artikel 28

In alle gevallen waarin niet door deze statuten of de reglementen van het fonds is voorzien beslist het bestuur.

Inwerkingtreding

Artikel 29

Deze statuten worden voor zover mogelijk geacht in werking te zijn getreden op een januari negentienhonderdvijfennegentig en zijn laatstelijk gewijzigd bij bestuursbesluit van achtereenvolgens woensdag vierentwintig mei tweeduizendzes, dinsdag dertien juni tweeduizendzes, vrijdag zestien juni tweeduizendzes, donderdag eenentwintig augustus tweeduizendacht, donderdag eenendertig maart tweeduizendelf, donderdag twintig december tweeduizendtwaalf, donderdag twaalf december tweeduizenddertien en donderdag zevenentwintig maart tweeduizendveertien, donderdag achttien december tweeduizendveertien, donderdag negenentwintig september tweeduizendzestien, donderdag veertien december 2017 en deze gewijzigde statuten treden in de verhouding van het fonds tot de belanghebbenden bij het fonds in werking met ingang van 18 december 2017.